

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ

MEDENÎ USÛL HUKUKU PRATİK ÇALIŞMA

26.12.2018

OLAY: Aynur ve Aykut Akçay 2015 yılından beri evlidir, bir tane çocukları vardır ve Bolu-Gerede'de oturmaktadırlar. Aynur, Aykut'un kıskançlıkları ve çalışmasına izin vermemesi nedeniyle sürekli kavga etmeye başladıklarından dolayı boşanmak istemektedir. Ancak Aykut boşanmak istemediği için Aynur evi terk ederek, Bolu şehir merkezinde oturan ablasının yanına gitmiştir. Aynur, boşanma davası açması için Bolu'da avukat bürosu bulunan Veli Varlık'a vekalet vermiştir.

Avukat Veli Varlık, Gerede adliyesinde ayrı bir aile mahkemesi bulunmadığı için boşanma davasını Gerede Asliye Hukuk Mahkemesinde açmıştır. Dava dilekçesinde, müvekkili için evlilik birliği çekilmez hale geldiğinden boşanma kararı verilmesini ve ortak çocuğun velayetinin davacıya verilmesini talep etmiştir.

1) Dava türleri bakımından boşanma davası hangi dava türüne girmektedir? Davacı Aynur boşanma ile beraber maddi ve manevi tazminat ile nafaka talep etmiş olsaydı, davanın türü değişir miydi? Açıklayınız.

2) Sizce bu dava doğru görevli mahkemede açılmış mıdır? Doğru ise, neden ve Gerede Asliye Hukuk Mahkemesi bu davaya nasıl bakacaktır? Yanlış ise, göreve ilişkin itiraz nasıl ileri sürülür? Anlatınız.

3) Avukat Veli Varlık'ın bu davayı Gerede'de açmamış olduğunu varsayalım. Aynur kaldığı yerin eşi tarafından öğrenilmesini istemediğinden avukatından boşanma davasını Ankara'da açmasını istemiştir. Avukat da, boşanma davasında kesin yetki olmadığını, davalı itiraz etmezse, Ankara mahkemeleri yetkili hale geleceği için sorun olmayacağını söylemiştir. Söz konusu dava bakımından hangi mahkemeler yetkilidir? Ankara mahkemeleri bakımından avukatın söyledikleri sizce yerinde midir?

4) Davanın görevli ve yetkili mahkemede görülmekte ve tahkikat aşamasında olduğunu varsayalım. Davaya bakmakta olan hâkim, ilk duruşmada çocuğun velayetinin tedbiren davacı Aynur'a verilmesine ve davalı Aykut ile çocuk arasında ayda iki haftasonu kişisel ilişki kurulmasına karar vermiştir. Davacı vekili Veli Varlık, dava dilekçelerinde davalı ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulmasını talep etmediklerini, mahkemenin talep ettiklerinden başka bir şeye karar verebilmesinin hatalı olduğu gerekçesiyle bu karara karşı çıkmıştır. Sizce avukatın bu beyanı doğru mudur? Yoksa mahkeme kendiliğinden böyle bir karar verebilir mi? Yargılamaya hâkim olan ilkeler bakımından değerlendiriniz.

5) Başka bir duruşma sırasında hâkim, duruşma salonunda bulunanları duruşmaya seyirci alınmayacağı gerekçesiyle dışarı çıkartmıştır. Davalı taraf ise, mahkemenin gizlilik kararı bulunmamasına rağmen böyle bir karar veremeyeceğini ileri sürmüştür. Duruşmaların gizli yapılabilmesi mümkün müdür? Bunun şartları nelerdir? Yargılamaya hâkim olan ilkeler bakımından değerlendiriniz.

6) Tahkikatın ilerleyen aşamalarında tanıkların dinlendiği duruşma esnasında, davalının tanığını dinlenirken hâkim, "*madem öyleydi, bu kadına rahat mı battı da boşanmak istiyor?*" demiştir. Bunun üzerine davacı vekili Veli Varlık, hâkim görüşünü açıkladığı için hâkimin

reddi yoluna gitmiştir. Ancak davaya bakmakta olan hâkim, davacı vekilinin dilekçesini reddetmiştir.

Söz konusu durumda hâkimin reddi şartları sizce gerçekleşmiş midir? Hâkimin reddi prosedürü ile birlikte açıklayınız. Hâkimin ret talebini geri çevirmesi mümkün müdür? Bu karar üzerine davacı vekilinin başvurabileceği bir yol var mıdır? Anlatınız.

7) Davalı Aykut, bir trafik kazası geçirmiş ve uzunca bir süre hastanede yatmıştır. Hastaneden çıkıp eve geldikten sonra cevaba cevap dilekçesine ilişkin tebligatı 5.9.2018 tarihinde muhtarlıktan almıştır. Mahkemeye verdiği 12.9.2018 tarihli dilekçede, kaza geçirip hastanede bulunduğu belgeleri ekleyerek ikinci cevap dilekçesi vermesi için kendisine süre verilmesini talep etmiştir.

Aykut'un verdiği dilekçe sizce usulüne uygun mudur? Uygunsa neden, değilse bu işlemin nasıl yapılması gerekirdi? Anlatınız. Aykut kendini bir avukatla temsil ettiriyor olsaydı, vereceğiniz cevap değişir miydi?

8) Boşanma davası devam ederken, davalı Aykut Akçay'ın geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybettiğini varsayalım. Bunun üzerine mahkeme, davalının ölmesi gerekçesiyle davanın konusuz kalması nedeniyle esas hakkında karar verilmesine yer olmadığına karar vermiştir.

Mahkemenin bu kararı sizce yerinde midir? Davalı taraf öldüğü takdirde davaya devam edilebilmesi mümkün müdür? Boşanma davasına ilişkin özel hükümleri de dikkate alarak cevaplayınız.